

VORMEN vzw
EXPERTISECENTRUM MENSENRECHTEN- EN
KINDERRECHTENEDUCATIE VLAANDEREN

Try-Out versie juni 2010

COLOFON

Auteur

Manon Verheyen

In samenwerking met

Gerrit Maris (Vormen vzw)

Even de kinderrechten met benodigdheden op een rij

DE SPELREGELS.....	6
Algemeen.....	9
De opdracht: Bingo.....	9
Benodigdheden: Bingo (zie apart document)	9
De opdracht: poster	10
Benodigdheden: poster Kinderrechtencommissariaat + kleurtjes	10
De opdracht: “Alle kleuren van de regenboog” – K3	11
Benodigdheden: cd met lied	12
De opdracht: “Ochtendgymnastiek” – Samson en Gert.....	14
Benodigdheden: cd met lied + liedjestekst	15
De opdracht: “ ’t Zit vanbinnen” - Clouseau	17
Benodigdheden: cd met lied + liedjestekst	18
De opdracht: één minuut zwijgen	20
De opdracht: quiz	21
Benodigdheden: quizvragen.....	22
Elk kind heeft recht op aangepaste verzorging bij ziekte of handicap.....	24
De opdracht.....	24
Benodigdheden: fiches + windels.....	25
Elk kind heeft recht op bescherming bij adoptie	26
De opdracht.....	26
Elk kind heeft recht op bescherming tegen onwettige opsluiting	27
De opdracht.....	27
Benodigdheden: liedjestekst + kazou.....	28
Elk kind heeft recht op bescherming tegen oorlog.....	29
De opdracht.....	29
Elk kind heeft recht op bescherming tegen uitbuiting.....	30
De opdracht.....	30
Benodigdheden: filmpje Unicef.....	30
Elk kind heeft recht op een eigen geloof en cultuur	31
De opdracht.....	31
Benodigdheden: invulbladen	32

Elk kind heeft recht om bij de eigen familie te zijn	33
De opdracht.....	33
Benodigdheden: stellingen.....	33
Elk kind heeft recht op eigen mening en op inspraak.....	36
De opdracht.....	36
Benodigdheden: woordkaarten	37
Elk kind heeft recht op gelijke behandeling	38
De opdracht.....	38
Elk kind heeft recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak.....	39
De opdracht.....	39
Elk kind heeft recht op een naam en nationaliteit.....	40
Opdracht.....	40
Benodigdheden: post-its met namen op.....	41
Elk kind heeft recht op onderwijs en informatie.....	42
De opdracht.....	42
Benodigdheden: filmpje Mobile School	42
Elk kind heeft recht op een privé-leven	43
De opdracht.....	43
Benodigdheden: deurhanger Kinderrechtencommissariaat.....	43
Elk kind heeft het recht om samen te komen met anderen	44
De opdracht.....	44
Benodigdheden: stappenplan Scoubidou + Scoubidouraad	45
Elk kind heeft recht op spel en vrije tijd.....	46
De opdracht.....	46
Benodigdheden: uitbeeldkaarten	47
Elk kind heeft recht op veiligheid en bescherming	48
De opdracht.....	48
Benodigdheden: quizvragen.....	49
Elk kind heeft recht op zorg.....	50
De opdracht.....	50
Benodigdheden: verwoording massage.....	51

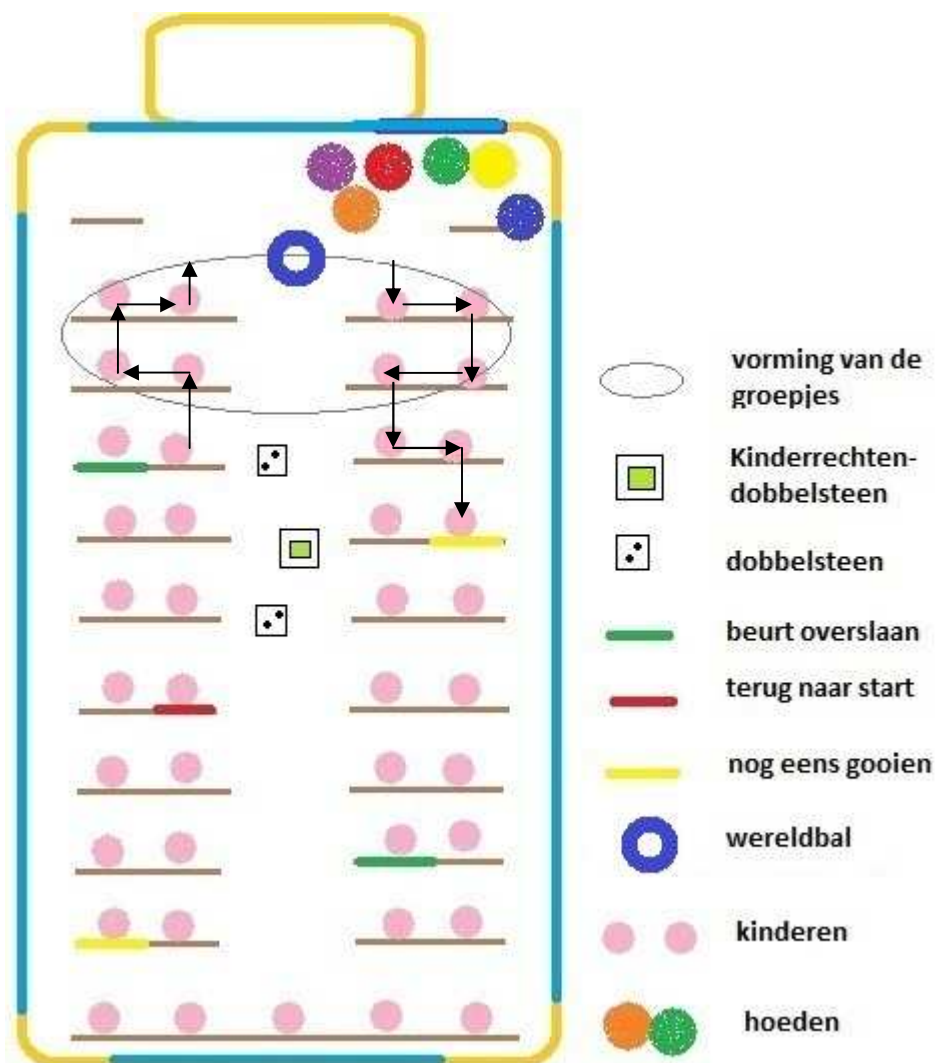
DE SPELREGELS

Verdeel de kinderen eerst onder in groepen en laat hen een groepsnaam kiezen.

Daarna kiest elk groepje een hoed (als pion). Deze hoeden worden op het hoofd gezet van één van de groepsleden.

Het is de bedoeling dat de hoeden zo snel mogelijk alle hoofden in de bus passeren en terug eindigen op het hoofd van het groepslid waar de hoed gestart is.

Het eerste groepje gooit met de dobbelstenen. De hoed mag het aantal plaatsen verder die de dobbelstenen aangeven.

Diegene die de hoed op z'n hoofd krijgt, mag met de kinderrechtendobbelsteen gooien. Bij het kinderrecht dat gegooid wordt, hoort een kleine leestekst en een opdracht. De leestekst zal het kind dat de hoed op z'n hoofd heeft voorlezen. De begeleider legt de bijhorende opdracht uit. Deze opdracht hoort specifiek bij het desbetreffende kinderrecht. De kinderen voeren de opdracht uit. Wanneer deze opdracht goed uitgevoerd is, wordt het kinderrecht van de dobbelsteen gehaald (deze zit vastgekleefd met klittenband) en op de wereldbal vooraan gehangen. Er wordt dan een nieuw kinderrecht op de dobbelsteen gekleefd. Wanneer alle kinderrechten op de wereldbal hangen, wordt er niet meer met de kinderrechtendobbelsteen gegooid. Er wordt dan nog enkel gegooid met de gewone dobbelsteen. Er zijn dan ook geen opdrachten meer.

Indien de hoed van een bepaald groepje op het hoofd komt van een leerling die op een rode stoel zit, moet de hoed terug naar het kind waarbij deze begonnen is.

Indien de hoed van een bepaald groepje op het hoofd komt van een leerling die op een oranje stoel zit, moet het groepje de volgende keer een beurt overslaan.

Indien de hoed van een bepaald groepje op het hoofd komt van een leerling die op een blauwe stoel zit, mag dat groepje nog eens gooien met de dobbelstenen.

Het groepje wiens hoed het eerst op het hoofd komt van het kind waarbij deze begonnen is, is gewonnen.

Let op: Wanneer er met twee dobbelstenen tegelijk "6" wordt gegooid, mag er niet met de kinderrechtendobbelsteen gegooid worden. In dit geval doen de kinderen een algemene activiteit in verband met de kinderrechten.

Benodigdheden:

- hoeden
- twee dobbelstenen
- kinderrechtendobbelsteen
- wereldbal
- gekleurde T-shirts (die over de stoelen getrokken kunnen worden)

- enveloppen met opdrachten
- per kind één notitieboekje en één balpen

Algemeen

De opdracht: Bingo

De kinderen houden een Bingo in de bus. De hoed van het groepje dat wint, mag twee plaatsen verder.

In willekeurige volgorde trekken de kinderen elk een kaartje uit de zak, zeggen welk recht het erop staat en hoe de prent eruit ziet. Wanneer de kinderen uit de bus het prentje op hun bingokaart hebben, doorkruisen ze het met hun balpen.

Benodigheden: Bingo (de bingokaarten (zie apart document worden gekopieerd en uitgesneden.)

Samenwerking? → Per vier

Benodigheden: Bingo (zie apart document)

De opdracht: poster

De kinderen moeten een poster doorgeven en kleurpotloden. Per twee moeten de kinderen telkens één kinderrecht vinden en inkleuren.

Benodigdheden: poster, kleurtjes

Samenwerking? → Per twee

Benodigdheden: poster Kinderrechtencommissariaat + kleurtjes

De opdracht: “Alle kleuren van de regenboog” – K3

De kinderen zingen: “Alle kleuren van de regenboog” van K3.

De begeleider werkt met een “stop de bandronde”. Wanneer de kinderen goed blijven doorzingen en hun lied klopt wanneer de muziek terug aan gaat, mogen de hoeden allemaal twee plaatsen verder.

Benodigheden: liedje “Alle kleuren van de regenboog” – K3

Samenwerking? → Heel de bus

Benodigdheden: cd met lied

K3 - Alle kleuren van de regenboog

Van Afrika tot in Amerika

Van op de Himalaya tot in de woestijn

Van Afrika tot in Amerika

Ja, wij zijn zoveel mooier als we samen zijn

Reik je hand naar me uit, leg ze in de mijne

En laat ons dromen van betere tijden

Is je huid donkerder of bleker dan de mijne

Laat ons proberen elkaar niet te vermijden

Niemand op straat spreekt je aan, ziet je staan

Waarom doen mensen elkaar toch zo'n pijn

Zou het niet beter zijn als wij voortaan

Verdraagzaam zijn, verdraagzaam zijn

Refrein

Hand in hand! Oog in oog!

Alle kleuren van de regenboog!

De planeet waar je woont

als ze soms te grauw is

Laat ons beloven samen te gaan leven

Waar het niks uit maakt of mijn purper,

Groen of blauw is,

Want voor ons drietjes is het om het even

*Niemand op straat spreekt je aan ziet je staan
Waarom doen mensen elkaar toch zo'n pijn
Zou het niet beter zijn als wij voortaan
Verdraagzaam zijn, verdraagzaam zijn*

Refrein

*Hand in hand! Oog in oog!
Alle kleuren van de regenboog!*

*Als wij nu hand in hand samen gaan staan
Kinderen onder de zon één voor één
Dan is de hemel op aarde voortaan
Van iedereen, van iedereen*

Refrein (2x)

*Hand in hand! Oog in oog!
Alle kleuren van de regenboog! (2x)*

Alle kleuren van de regenboog!

De opdracht: “Ochtendgymnastiek” – Samson en Gert

Een ander groepje leest de tekst voor van het liedje “Ochtendgymnastiek” van Samson en Gert. Het groepje dat aan de beurt is, moet raden over welk liedje het gaat. Raden ze dit juist? Mogen ze één plaats vooruit en wordt het liedje nog eens opgezet.

Heel de bus zingt uit volle borst mee.

Benodigheden: liedje “Ochtendgymnastiek” – Samson en Gert

Samenwerking?	→ Tekst lezen: een willekeurig groepje
	→ Raden: het groepje dat aan de beurt is
	→ Zingen: heel de bus

Benodigdheden: cd met lied + liedjestekst

Samson & Gert - Ochtendgymnastiek

*Ik voel me meestal niet zo lekker
Bij 't gerinkel van de wekker
Ik heb moeite met m'n slaperige lijf*

*Ik krijg m'n ogen haast niet open
En ik kan maar amper lopen
Want alle vier mijn pootjes zijn te stijf*

*Ik zei: we moeten wat verzinnen
Om de dag mee te beginnen
En dat gaat het allerbeste met muziek
En nu doen we elke ochtend gymnastiek*

1, 2, 3, 4

Hup naar achter, hup naar voor

1, 2, 3, 4

Even rust en dan weer door

1, 2, 3, 4

Links en rechts en spreid en sluit

1, 2, 3, 4

Adem in en adem uit

*Ik voel weer leven in mijn oren
En ik voel me als herboren
Want mijn staartje gaat weer soepel heen en weer*

*Ik zwaai mijn armen en mijn benen
Tot de stijfheid is verdwenen
Ja, goed zo, Gertje goed zo, nog een keer*

*Er zijn geen betere manieren
Om je spieren te plezieren
Kijk m'n nek die wordt gewoon van elastiek
Ik wil 's avonds ook wel ochtendgymnastiek*

Refrein (2x)

*Er zijn geen betere manieren
Om je spieren te plezieren
Kijk m'n nek die wordt gewoon van elastiek
Ik wil 's avonds ook wel ochtendgymnastiek*

Refrein (2x)

De opdracht: “ ’t Zit vanbinnen” - Clouseau

De begeleider laat een lied horen. Het groepje moet raden van welke artiest het lied is en welke titel het lied heeft.

Heel de bus zingt uit volle borst mee.

Benodigheden: liedje “ ’t Zit vanbinnen” –Clouseau

Samenwerking?	→ Tekst lezen: een willekeurig groepje
	→ Raden: het groepje dat aan de beurt is
	→ Zingen: heel de bus

Clouseau Vanbinnen

*Spiegeltje spiegeltje aan de wand
Wie is de mooiste van het land
Da's niet wat mij interesseert
Schoon wordt overgewaardeerd*

*Enkel uiterlijk vertoon
Jij bent lelijk hij is schoon
Da's een snelle zij is rap
Iets te dik schijnt niet zo knap*

*Wordt het niet eens tijd voor je ware aard
Innerlijke schoonheid is het meeste waard
Kijk naar wat je hebt vergaard binnenin*

*Het zit vanbinnen (3x)
Diep vanbinnen*

*Spiegeltje spiegeltje aan de wand
Wat is er hier toch aan de hand
Wie is waar getatoeëerd
Met extensions geblondeerd*

*Tonnen make-up face gelift
Bijna naakt gewoon geschift
Valse lippen vreemde lach
Alles kan en alles mag*

*Wordt het niet eens tijd toon je ware aard
Innerlijke schoonheid is het meeste waard
Kijk naar wat je hebt vergaard binnenin*

Het zit vanbinnen (3x)

Diep vanbinnen

Wie bepaalt wat mooi is

Dat ben jij alleen

Als je van jezelf houdt

Dan kan jij, ja geloof mij

Je zal schitteren als een juweel

Je hoeft geen glitter meer integendeel

Ook zonder ringen aan je hand

Ben jij een pure diamant

Het zit vanbinnen

(het zit vanbinnen)

Het zit vanbinnen

(hier vanbinnen)

Het zit vanbinnen

Diep vanbinnen

Het zit vanbinnen

(je kan schitteren als een juweel)

Het zit vanbinnen

(je hoeft geen glitter meer integendeel)

Het zit vanbinnen

(ja vanbinnen)

Diep vanbinnen

Het zit vanbinnen (2x)

Hier vanbinnen

De opdracht: één minuut zwijgen

De kinderen moeten één minuut zwijgen. De kinderen krijgen 5 kansen.

De groepjes die niet kunnen zwijgen blijven staan.

De groepjes die wel kunnen zwijgen mogen twee plaatsen verder.

Je kan deze opdracht ook uitvoeren met heel de bus.

Benodigheden: /

Samenwerking? → Groep / heel de bus

De opdracht: quiz

De begeleider houdt een quiz.

Na de quiz worden de antwoorden naar voor gegeven en geeft de begeleider de juiste antwoorden. De hoeden van de twee groepjes die het meeste antwoorden juist hebben, mogen drie plaatsen verder.

Benodigheden: quiz, balpennen, groene balpennen, papier

Samenwerking?	→ Antwoorden op quiz: per groep
----------------------	---------------------------------

	→ Begeleider
--	--------------

Benodigdheden: quizvragen

1. Welk kinderrecht is het belangrijkste?

- a) Het recht op vrije meningsuiting.
- b) Het recht op bescherming bij adoptie.
- c) *Ze zijn allemaal belangrijk.*

2. Wanneer kwam het internationaal kinderrechtenverdrag tot stand?

- a) *1989*
- b) 1987
- c) 1999

3. Welke landen hebben het kinderrechtenverdrag niet ondertekend?

- a) Birma en Zuid-Afrika
- b) *Verenigde Staten en Somalië*
- c) Ivoorkust en Soedan

4. Is het recht op onderwijs opgenomen in de kinderrechten?

- a) *Ja*
- b) Nee

5. Waarvoor staan de letters VN?

- a) *Verenigde Naties*
- b) Vergadering van Nationaliteiten

6. Welke manier om een leerling te straffen is niet verboden volgens de geest van het kinderrechtenverdrag?

- a) De leerling door de andere leerlingen laten uitlachen.
- b) De leerling slaan.
- c) *De leerling een taak opnieuw laten maken.*

7. De rechten uit het kinderrechtenverdrag gelden (in het algemeen) voor alle jongeren onder de

- a) 21 jaar
- b) 18 jaar*
- c) 16 jaar

8. Kinderen met een handicap hebben dezelfde rechten als andere kinderen.

- a) Ja, tenminste indien ze kunnen spreken.
- b) Ja, op voorwaarde dat ze kunnen lezen en schrijven.
- c) Ja, en om hen van dezelfde rechten te laten genieten moeten extra inspanningen gedaan worden.*

9. Kinderen die uit hun land gevlucht zijn en in ons land verblijven, mogen bij ons naar school gaan ...

- a) Indien ze voldoende Nederlands kunnen.
- b) Indien ze een geldig paspoort kunnen voorleggen.
- c) In elk geval: elk kind moet onderwijs kunnen volgen.*

10. In België mogen kinderen slechts bij het leger gaan werken ...

- a) Vanaf 14 jaar
- b) Vanaf 16 jaar
- c) Vanaf 18 jaar*

Elk kind heeft recht op aangepaste verzorging bij ziekte of handicap

Als je ernstig ziek bent of gehandicapt, heb je recht op verzorging. Als je slecht ziet, kan je leerkracht ervoor zorgen dat je vooraan in de klas zit. Als je in een rolstoel zit, hoef je niet mee te werken in de tuin. Er gelden dan andere regels voor jou. De overheid moet er trouwens voor zorgen dat zieke en gehandicapte kinderen zich zo goed mogelijk kunnen ontplooien, zodat ook zij een goed leven kunnen leiden.

De opdracht

De kinderen moeten bij elkaar een verband aanleggen.

Het verband dat ze zullen aanleggen, is het kruisverband aan de hand.

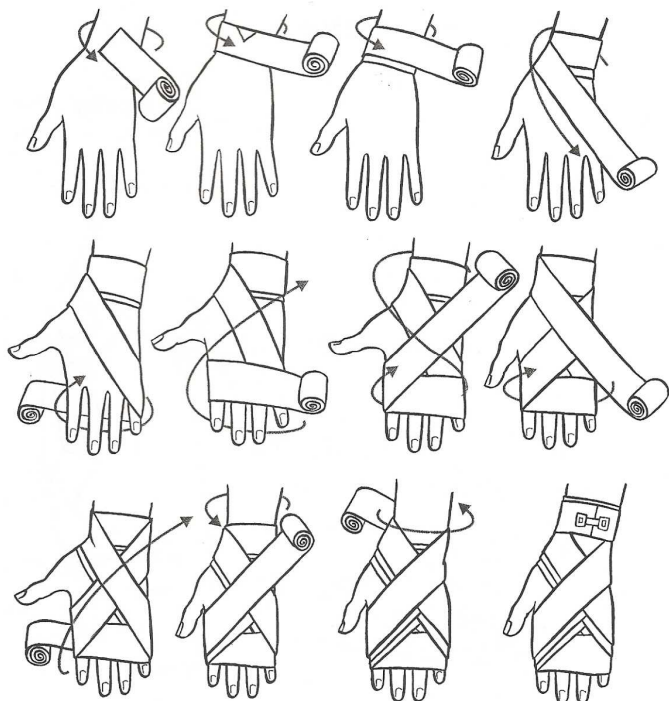
De begeleider begeleidt de kinderen door de microfoon, terwijl ze kunnen meekijken op hun eigen werkblad.

Benodigheden: één windel per kind in de bus, werkblad per twee

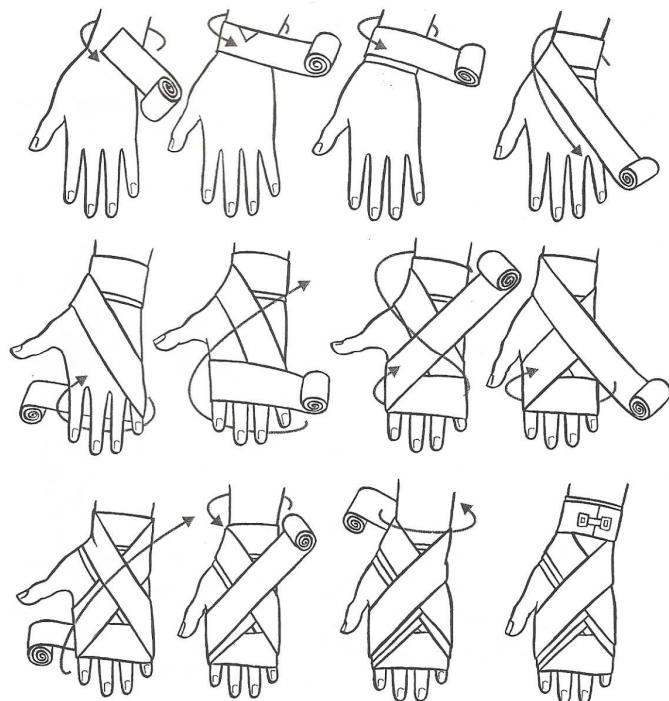
Samenwerking? → Per twee

Benodigheden: fiches + windels

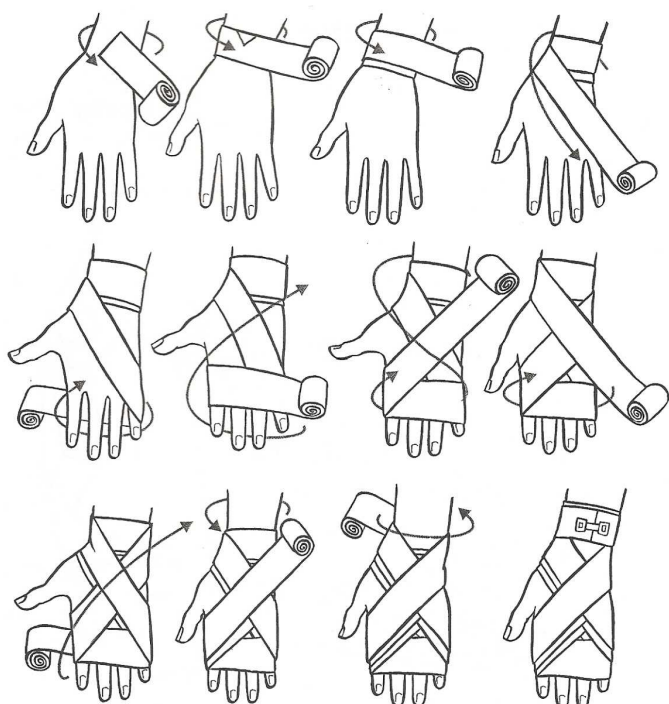
Kruisverband van de hand

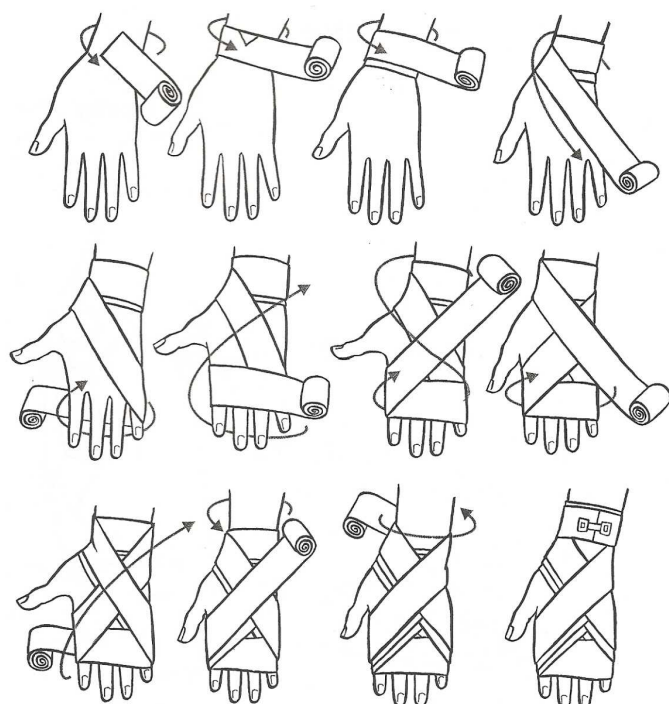
Kruisverband van de hand

Kruisverband van de hand

Kruisverband van de hand

Elk kind heeft recht op bescherming bij adoptie

Bij adoptie moet men kijken naar wat voor jou het beste is, niet naar wat je ouders willen. Als je geadopteerd wordt, moeten je nieuwe ouders goed voor je kunnen zorgen. Jij moet zelf geen toestemming geven, maar er moet wel naar je mening geluisterd worden. Op basis daarvan (en nog vele andere dingen), zal men een beslissing nemen waarvan men denkt dat ze voor jou het beste zal zijn.

De opdracht

De kinderen van de groep in kwestie zijn verkocht als huishulp.
Hun hoed moet twee plaatsen achteruit.

Benodigheden: /

Samenwerking? → /

Elk kind heeft recht op bescherming tegen onwettige opsluiting

Als kind mag je niet, zonder ernstige reden, opgesloten worden. Als je iets ergs misdaan hebt, moet je voor de rechter komen. Die bepaalt dan wat je straf is. Ook hierin verschil je van volwassenen. Je straf moet minder lang zijn, en je wordt niet in dezelfde gevangenis gestopt als volwassenen.

Ook in de gevangenis gelden je kinderrechten. Hiernaast krijg je een advocaat die je verdedigt en je mag nooit ter dood veroordeeld worden!

De opdracht

Eén van de groepsleden moet een liedje spelen op een kazou.

De rest van het groepje moet raden over welk liedje het gaat en het liedje correct zingen.

Raden ze dit juist, mag de hoed één plaats verder.

Raden ze dit fout, moet de hoed één plaats terug.

Benodigdheden: kazou, liedjestekst

Samenwerking?	→ Liedje spelen op kazou: één groepslid
	→ Liedje raden en zingen: groepsleden

Benodigdheden: liedjestekst + kazou

*Vogeltje gij zijt gevangen,
In een kooitje zult gij hangen
Gij blijft hier, gij blijft hier,
Lieve vogel gij blijft hier.*

*Waarom houdt ge mij gevangen?
'k Wil niet in dat kooitje hangen.
'k Blijf niet hier, 'k blijf niet hier,
'k Wil veel liever weg van hier.*

Elk kind heeft recht op bescherming tegen oorlog

Elk land moet oorlog vermijden, maar soms in de slechtste gevallen, gebeurt dit toch. Kinderen moeten dan beschermd worden tegen deze oorlog. Onder de 15 jaar mag je niet in oorlogen betrokken worden als kindsoldaat of andere taken krijgen. Men moet al het mogelijke doen om kinderen geen slachtoffer te laten worden van een oorlog.

De opdracht

De groepsleden zijn op een landmijn getrapt. Ze zijn allemaal één been kwijt en moeten de rest van het spel zonder één schoen verder.

Ook hun hoed gaat één plaats achteruit.

Benodigdheden: /

Samenwerking? → /

Elk kind heeft recht op bescherming tegen uitbuiting

Elke dag moeten werken, en daarom niet naar school kunnen gaan of geen ontspanning meer hebben, is verboden. Dat betekent echter niet dat je geen klusjes mag doen of een beetje extra zakgeld mag verdienen. In dat geval moet je wel beschermd worden. Je mag bijvoorbeeld niet werken in slechte omstandigheden en zonder loon.

Daarom zijn er wetten gemaakt. Deze wetten vertellen je vanaf welke leeftijd je mag werken, en hoeveel uren je dit mag doen per dag.

De opdracht

De kinderen zien een filmpje gemaakt door Unicef. De begeleider bespreekt kort waar Unicef voor staat. (= United Nations Children's Fund)

De kinderen moeten in één woord samenvatten waarmee dit recht het meest te maken heeft: "Kinderen worden tot op de dag van vandaag nog uitgebuit in verschillende landen. Vat in één woord samen waarover dit recht voornamelijk gaat." (Kinderarbeid)

De kinderen moeten overleggen met hun groepje. Ze moeten binnen 30 seconden één antwoord opgeschreven hebben. De begeleider komt langs en controleert dit.

Is dit woord correct, mag hun hoed één plaats verder.

Is dit woord fout moet hun hoed één plaats terug.

Benodigdheden: filmpje <http://www.youtube.com/watch?v=heN1WNb4RkE>

Samenwerking? → Per groepje

Benodigdheden: filmpje Unicef

Elk kind heeft recht op een eigen geloof en cultuur

Je hebt het recht om te geloven wat je zelf graag wilt.

Je hebt het recht op een cultuur die je zelf kiest: eten, kledij, boeken,...

De opdracht

Alle groepsleden moeten op een papiertje 4 persoonlijke dingen schrijven:

- lievelingseten
- idool, iemand die je bewondert
- hobby, vrijetijdsbesteding
- ik geloof in...
- *(hun eigen naam)*

De papiertjes worden opgehaald door de begeleider. Deze worden daarna in willekeurige volgorde voorgelezen in de bus. Elk groepje mag om beurt telkens één keer raden over wie zij denken dat het gaat.

Telkens een groep een naam juist raadt, mag hun hoed een plaats verder.

Benodigdheden: papiertjes, balpennen

Samenwerking?	→ Persoonlijke dingen opschrijven: leden van de groep
	→ Raden over wie het gaat: alle groepjes in de bus (per groep telkens 1 antwoord)

Benodigdheden: invulbladen

Naam:

Lievelingseten:

Idool, iemand die je bewondert:

Hobby, vrijetijdsbesteding:

Ik geloof in:

Naam:

Lievelingseten:

Idool, iemand die je bewondert:

Hobby, vrijetijdsbesteding:

Ik geloof in:

Naam:

Lievelingseten:

Idool, iemand die je bewondert:

Hobby, vrijetijdsbesteding:

Ik geloof in:

Elk kind heeft recht om bij de eigen familie te zijn

Je hebt het recht om bij je ouders te zijn. Men mag je niet dwingen gescheiden te leven van je ouders, tenzij het voor je eigen bestwil is en je anders gevaar zou lopen natuurlijk. Je ouders hebben het recht om voor je te zorgen en je op te voeden op de manier die zij willen, zonder dat ze je kinderrechten schenden.

De opdracht

De kinderen spelen een stellingenspel. Zijn ze het eens? Dan doen ze hun armleuning omhoog. Zijn ze het oneens? Dan doen ze hun armleuning omlaag.

De kinderen moeten samenwerken. Er is maar één armleuning per twee. Wanneer ze het oneens zijn met elkaar, zullen ze moeten samenwerken en de ene keer naar het ene kind luisteren, de andere keer naar het andere kind.

Benodigdheden: stellingen

Samenwerking? → Per twee

Benodigdheden: stellingen

Ik bepaal zelf

wanneer ik naar bed ga.

Op vrije dagen mag ik zo lang ik wil
in mijn bed blijven liggen.

Mijn ouders verwachten dat ik help
met huishoudelijke klusjes zoals de
tafel dekken, wassen, de tuin
onderhouden,...

Ik ruim altijd zelf
mijn speelgoed of mijn kamer op.

Ik heb een kamer voor mij alleen.

Ik heb een TV of een computer
op mijn kamer.

Ik mag zelf kiezen
hoe lang ik TV kijk.

Tijdens de nieuwsuitzending op
radio of TV moet iedereen stil zijn.

Samen eten
is in onze familie erg belangrijk.

Na het avondeten blijven we vaak
nog een hele tijd gezellig praten.

We gaan regelmatig op bezoek bij
familie. Ik moet dan altijd mee.

Mijn ouders vragen mijn ideeën
voor een uitstapje met het gezin of
voor een vakantiebestemming.

Ik mag soms meehelpen
met het koken.

Ik ben regelmatig alleen thuis.

Ik kies zelf de kleren die ik aandoe.

Bij ons thuis mag er (binnen)
niet gerookt worden.

Voor het eten
hebben we vaste dagen,
zoals bijvoorbeeld frietjes op
woensdag en pistolets op zondag.

Wij hebben al eens een groot
familiefeest gehad met alle neven,
nichten, nonkels en tantes enz.

Ik speel soms buiten
(op straat of speelpleintje...)
met kinderen uit de buurt.

Ik heb een leuk contact
met neven en nichten.

Wij gaan geregeld
naar de bibliotheek.

Wij spelen thuis regelmatig
gezelschapsspelletjes.

Bij ons komt er elke dag
een krant in huis.

Ik heb een sportieve familie.
De meeste gezinsleden doen
een vorm van sport.

Elk kind heeft recht op eigen mening en op inspraak

Ook jij hebt het recht om je eigen mening duidelijk te maken aan anderen.

Maar! Hoe zou het voelen wanneer we beperkt worden hierin?

De opdracht

2 leden van de groep moeten aan de rest van de bus iets duidelijk proberen te maken.

De begeleider laat een woord zien aan groepslid A van de groep. De rest van de bus moet dat woord raden.

Het is de bedoeling dat groepslid A het woord gaat uitleggen, maar hij/zij mag bepaalde woorden niet gebruiken.

Wordt het juiste woord binnen één minuut geraden? Dan mogen de hoeden van zowel het groepje van groepslid A als het radende groepje één hoofd verder.

Wanneer groepslid A niet in de opdracht slaagt, moet de hoed van zijn/haar groepje een plaats terug.

Herhaal dit voor groepslid B.

Benodigheden: woordkaarten

Samenwerking?	→ Voordoen: 2 leden van de groep (kind A en kind B)
	→ Raden: kinderen in de bus

Benodigdheden: woordkaarten

<p style="text-align: center;"><u>Kinderrechten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - aangenaam - beter - rechten - kinderen - mensen	<p style="text-align: center;"><u>Kinderarbeid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - werken - kinderen - lage lonen
<p style="text-align: center;"><u>Familie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - gezin - broer/zus, neef/nicht, nonkel/tante, bomma/bompa, mama/papa - bloedverwant	<p style="text-align: center;"><u>School</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kinderen - verplicht - leren - kansen

Elk kind heeft recht op gelijke behandeling

Discriminatie betekent dat je ongelijk behandeld wordt omdat je anders bent. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld omdat je een andere huidskleur hebt, een andere taal spreekt, een andere godsdienst hebt, een ander uiterlijk hebt, een jongen of een meisje bent,...

De opdracht

Wanneer de kinderen in de bus stappen zeggen de begeleiders dat de meisjes aan het raam moeten zitten (als zij dit willen).

De begeleider vraagt nadien of het leuk was dat meisjes meer voorrechten hadden dan jongens?

De begeleider legt uit dat in de meeste landen de jongens nog altijd meer voorrechten krijgen.

Weten de kinderen uit het groepje zo'n voorbeeld, mag hun hoed één plaats verder.

Benodigdheden: /

Samenwerking? → /

Elk kind heeft recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak

Als je niet eet of drinkt ga je dood.

Daarom zijn water en voedsel een recht. Kleding en onderdak heb je net zo hard nodig.

De opdracht

Waarom moeten we zuinig omgaan met water? Reken uit:

- Voor hoeveel procent bestaan wij uit water? (75%)
- Hoeveel liter water zit er in deze bus? (Bv.: 48 leerlingen die elk $\pm$ 40 kg wegen.)

100% -----> 40kg
:4x3   :4x3
75% -----> 30kg
1 kg = 1 l
Dus 1 kind bestaat $\pm$ uit 30 l water.

1 kind -----> 30 liter
x48   x48
48 kinderen --> 1440 liter
Er zit 1440 l water in de bus.

- We moeten dus spaarzaam en respectvol omgaan met water, want we zijn water en we hebben het nodig.
- Waarvoor hebben we allemaal water nodig?
- Hoeveel liter water verbruiken we per dag? ($\pm$ 120 liter per persoon per dag)
- ....

De groepjes lossen om ter snelst de berekening juist op. Het groepje dat de opdracht het snelst juist opgelost heeft, wint. Hun hoed mag één plaats verder. Het groepje dat daarna

het dicht bij het waterverbruik per persoon per dag zit, wint ook. Hun hoed mag ook één plaats verder.

Benodigheden: papiertjes, balpennen

Samenwerking? → Per groepje

Elk kind heeft recht op een naam en nationaliteit

Iedereen heeft recht op een naam en nationaliteit, waar je ook woont of wie je ouders ook zijn. Je kreeg een naam en nationaliteit bij je geboorte, wanneer je ouders je gingen aangeven in het gemeentehuis. Je werd dan op een lijst gezet met de inwoners van jouw land. Dit helpt je om ook je andere rechten te verwezenlijken. Als je ingeschreven bent kan je naar school gaan, je kan inentingen krijgen, je kan in de rechtbank verdedigd worden,...

Opdracht

Wie ben ik?

Twee groepsleden (A en B) wordt een post-it op hun voorhoofd gekleefd met een naam op van een persoon, dier,...

De begeleider gaat eerst even rond met de post-it, zodat iedereen zeker goed gezien heeft over wie het gaat.

Het is dan de bedoeling dat de groepsleden door middel van ja/nee-vragen (te stellen aan de kinderen in de bus) te weten komen wie ze voorstellen.

Wanneer groepslid A raadt wie hij/zij voorstelt binnen één minuut, mag hun hoed één plaats verder. Hetzelfde voor groepslid B.

Benodigheden: post-its met namen

Samenwerking? → Vragen stellen en raden: groepsleden A en B

→ Antwoorden: alle kinderen in de bus

Benodigheden: post-its met namen op

<u>Peter Pan</u>	<u>Donald Duck</u>
<u>Sneeuwitje</u>	<u>Belle en het Beest</u>
<u>Goofy</u>	<u>De kleine zeemeermin</u>
<u>Tarzan</u>	<u>Simba</u>

Elk kind heeft recht op onderwijs en informatie

Elk kind moet naar school kunnen gaan om enigszins een toekomst te kunnen uitbouwen. Op school leer je over je kinderrechten.

De overheid moet er ook voor zorgen dat er genoeg informatie voorhanden is voor kinderen. Tegen sommige informatie moet je echter nog beschermd worden, omdat je ze misschien nog niet begrijpt en daarom fout kan opvatten.

We kunnen ons steentje bijdragen door het voor anderen niet te lastig te maken om naar school te kunnen gaan: Mobile School is zo'n organisatie.

De opdracht

De kinderen bekijken een filmpje over "Mobile School". Achteraf moeten ze hier één vraag over beantwoorden: "Wat is Mobile School?"

De kinderen schrijven hun antwoord op en de begeleider leest of dat antwoord juist is of niet.

De hoeden van de groepjes die het antwoord juist hebben, mogen één plaats verder.

Benodigdheden: filmpje "Mobile School" <http://www.youtube.com/watch?v=Ty1F5vEgcM4>

Samenwerking? → Per groep

Benodigdheden: filmpje Mobile School

Elk kind heeft recht op een privé-leven

Sommige dingen die je liever niet vertelt, behoren tot jou privéleven: Je dagboek, wat er thuis gebeurt, een vertrouwelijk gesprek met de leerkracht,... Zonder een grondige reden, mogen anderen zich hier niet mee bemoeien. Soms houdt men informatie bij over jou (bijvoorbeeld op school of bij de dokter). Jij hebt dan het recht om te weten welke informatie dat is en waarom die bewaard wordt.

De opdracht

De kinderen hebben in dit geval geen opdracht. Ze krijgen een deurhanger mee naar huis van het Kinderrechtencommissariaat. De kinderen lezen de deurhanger.

De begeleider kan volgende vragen stellen:

- Waar kunnen kinderen met vragen of problemen hier in België terecht?
- Wat doet het Kinderrechtencommissariaat?

Benodigdheden: deurhanger

Samenwerking? → /

Benodigdheden: deurhanger Kinderrechtencommissariaat

Elk kind heeft het recht om samen te komen met anderen

Het is leuk om samen met anderen dingen te doen. Samen plezier maken en leren omgaan met elkaar is fijn. Je maakt vrienden en zo ben je niet alleen. Een ruzie oplossen, daar leer je van bij. Samen zijn met anderen maakt je gelukkig en leert je samenwerken met anderen. Dat is erg belangrijk. Daarom is het jouw recht. Enkel als er echt een goede reden voor is, mag men jou verbieden samen te komen met anderen.

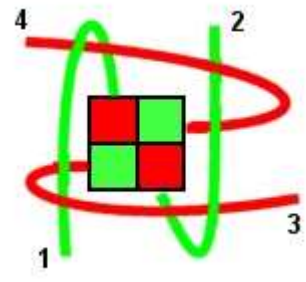
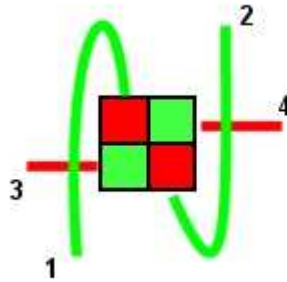
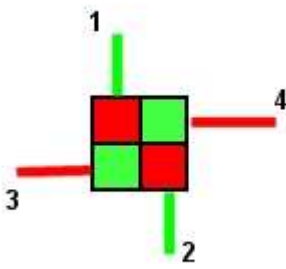
De opdracht

Alle kinderen in de bus mogen een Scoubidou maken. De begeleider geeft de opstart. Doorheen gans de busreis mogen alle kinderen verder werken aan hun Scoubidou. Op het einde van de busreis is het de bedoeling dat de kinderen hun Scoubidou aan een persoon geven die ze graag hebben.

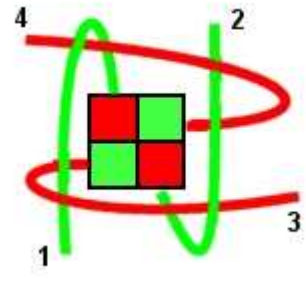
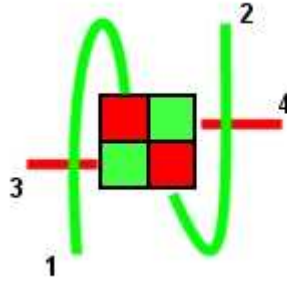
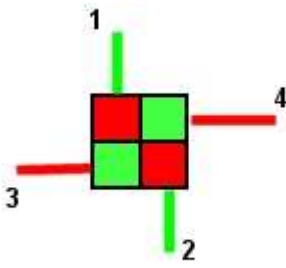
Benodigheden: Scoubidoudraad, één stappenplan per twee kinderen

Samenwerking?	→ Individueel
	→ Stappenplan: per twee

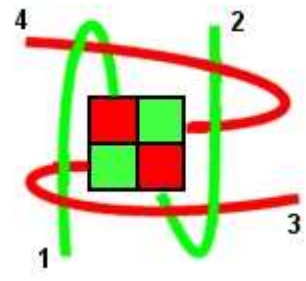
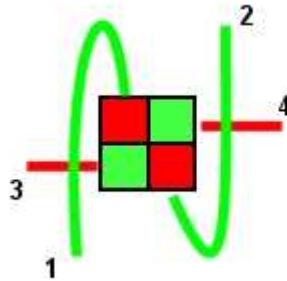
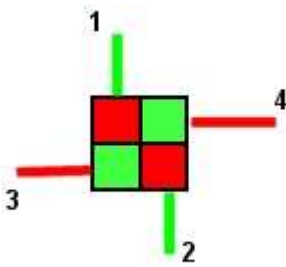
Benodigdheden: stappenplan Scoubidou + Scoubidoudraad

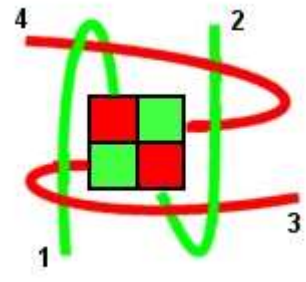
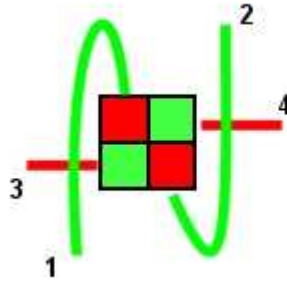
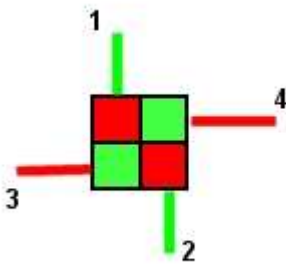
<http://www.yoarra.nl/technieken-recht.php>

<http://www.yoarra.nl/technieken-recht.php>

<http://www.yoarra.nl/technieken-recht.php>

<http://www.yoarra.nl/technieken-recht.php>

Elk kind heeft recht op spel en vrije tijd

Alle kinderen moeten kunnen spelen. Al spelend kun je leren, al sportend krijg je frisse lucht en blijf je fit. Als kind moet je ruimte krijgen om te spelen. Ook als je naar school gaat moet je tijd krijgen voor ontspanning, dat is je recht.

De opdracht

Twee leden van het groepje in kwestie moeten iets uitbeelden en twee leden moeten moppen tappen.

Uitbeelden

De rest van de bus moet raden wat er uitgebeeld wordt.

Wanneer iemand in de bus het uitgebeelde kan raden binnen één minuut, mag de hoed van zowel het uitbeeldende groepje als van het groepje dat het juist geraden heeft, een plaats verder. (De andere groepsleden mogen helpen, maar mogen zelf niets uitbeelden voor de rest van de bus.)

Wanneer het groepje in kwestie niet in zijn opdracht slaagt, moet hun hoed een plaats terug.

Moppen tappen

De twee groepsleden moeten moppen tappen aan de microfoon, zodat ze de andere kinderen in de bus doen lachen. Vertellen ze twee moppen, die de andere kinderen doen lachen, zijn ze geslaagd in hun opdracht en mag hun hoed een plaats verder. (De andere groepsleden mogen helpen, maar mogen zelf geen moppen tappen voor de rest van de bus.)

Wanneer het groepje in kwestie niet in zijn opdracht slaagt, moet hun hoed een plaats terug.

Benodigheden: uitbeeldkaarten

Samenwerking?	→ Uitbeelden + moppen tappen: groepsleden
	→ Raden: bus
	→ Lachen: andere kinderen in de bus

Benodigheden: uitbeeldkaarten

<u>Kindsoldaat</u>	<u>Zieke patiënt</u>
<u>Kok</u>	<u>Politieagent</u>
<u>Iemand die aan bowling doet</u>	<u>Iemand die paardrijdt</u>

Elk kind heeft recht op veiligheid en bescherming

Als kind word je gemakkelijker slachtoffer van geweld, mishandeling, uitbuiting, misbruik,...

Daarom is het belangrijk dat de overheid hierop toeziet.

Ook de doodstraf (bij kinderen) is verboden volgens het Kinderrechtenverdrag.

De opdracht

De begeleider houdt een quiz in de bus rond veiligheid en bescherming.

De begeleider vraagt:

- “Voelt iedereen zich veilig?”
- “Heeft iedereen zijn/haar gordel aan?”

De antwoorden worden na de quiz opgehaald en verbeterd.

De begeleider geeft de juiste antwoorden aan de kinderen.

Per antwoordenblad met een score van 5/7 of meer, mag de hoed een plaats vooruit.

Per groepje kan de hoed dus maximum 2 plaatsen vooruit.

Benodigheden: quizvragen, papiertjes, balpennen

Samenwerking? → Per vier

Benodigdheden: quizvragen

- 1. De doodstraf is een straf waarbij een mens, omdat hij/zij iets heel erg misdaan heeft (bv. iemand vermoord heeft), voor heel zijn/haar leven in de gevangenis opgesloten wordt. Waar of niet waar?**

Niet waar

De doodstraf is een straf waarbij een mens, die iets erg misdaan heeft, gedood wordt.

- 2. De doodstraf voor kinderen bestaat in België. Waar of niet waar?**

Niet waar

Sinds 1996 bestaat de doodstraf in België niet meer, niet voor volwassenen en niet voor kinderen.

- 3. In sommige landen van de wereld krijgen kinderen de doodstraf als ze iets verkeerd gedaan hebben (bv. iemand vermoord hebben). Waar of niet waar?**

Waar

In een 6-tal landen zoals Soedan, Iran, China, Congo, Pakistan, Saoedi-Arabië, Verenigde Staten kunnen kinderen, jonger dan 18 jaar, de doodstraf krijgen.

- 4. Volgens de kinderrechten heeft elk kind het recht op leven, en dat de doodstraf dus niet als straf mag worden gegeven. Waar of niet waar?**

Waar

Het staat in het kinderrechtenverdrag van 1989 (in art. 6 en art. 37).

- 5. De doodstraf mag als een kind iets duurs uit een winkel gestolen heeft. Waar of niet waar?**

Niet waar

De doodstraf mag nooit uitgesproken worden, wat het kind ook doet, zelfs als het kind iemand vermoord heeft.

- 6. De doodstraf voor kinderen mag nooit – in geen enkel land ter wereld - uitgesproken worden. Waar of niet waar?**

Waar

Dit staat in het kinderrechtenverdrag. Maar het gebeurt nu toch nog altijd in verschillende landen.

- 7. Verschillende mensen zetten zich in om de doodstraf voor kinderen in heel de wereld af te schaffen. Ze schrijven vele brieven naar ministers, rechters en presidenten. Waar of niet waar?**

Waar

Amnesty International is één van de organisaties die willen dat de doodstraf voor kinderen in heel de wereld afgeschaft wordt. Niet enkel voor kinderen trouwens, maar ook voor volwassenen.

Elk kind heeft recht op zorg

Als kind kan je al een beetje voor jezelf zorgen, maar nog niet helemaal. In de meeste gevallen zijn het grotendeels je ouders die voor je zorgen (eten, drinken, vrije tijd, veiligheid,...).

Als je ziek bent, heb je een dokter nodig die voor je zorgt. De overheid moet ervoor zorgen dat die er zijn en dat je goede zorgen krijgt in verband met je gezondheid.

De opdracht

Het is de bedoeling dat er nu even een rustig moment met “zorg voor elkaar” wordt ingelast.

De kinderen zetten zich comfortabel.

De kinderen mogen elkaar masseren. Hun partner mag een lichaamsdeel kiezen (rug, gezicht, handen, voeten, armen,...)

De begeleider kan eventueel door de microfoon de rugmassage (of andere) begeleiden.

Benodigheden: verwoording massage

Samenwerking? → Per twee

Benodigdheden: verwoording massage

We gaan een pizza maken!

1. **Eerst gaan we de bloem uitwrijven op onze tafel, anders kleeft het deeg er straks aan.**
De kinderen wrijven over de rug met de platte hand.
2. **Daarna nemen we ons deeg en gaan we zachtjes kneden. Onze beide handen doen altijd hetzelfde.**
De kinderen kneden de rug met hun beide handen.
3. **We rollen het deeg uit.**
De kinderen wrijven van beneden naar boven op de rug en van het midden naar de buitenkant met hun handen.
4. **Nu gaan we er de tomatensaus op doen.**
De kinderen maken een vuistje en smeren met de achterkant van de vuist de tomatensaus uit over de rug.
5. **Daarna doen we er onze groentjes op.**
De kinderen tikken zachtjes met hun vingertoppen op de rug.
6. **En eventueel onze salami of ham.**
De kinderen maken een vuist en maken met de achterkant van hun vuist zachte draaiende bewegingen.
7. **Als laatste doen we er onze kaas nog op.**
De kinderen tokkelen zachtjes met hun vingertoppen op de rug.
8. **Daarna zorgen we dan alles goed blijft liggen.**
De kinderen strijken nog eens zachtjes over de rug.
9. **En onze pizza mag in de oven!**

